

Geografie České republiky

Cestovní ruch

Cestovní ruch

□ Do roku 1989

- převládal domácí cestovní ruch (95 % všech cest)
- převládal krátkodobý, neorganizovaný i neorganizovaný CR, koncentrovaný do letní sezóny (90 % formou ROH a podniková rekreace + chataření, chalupaření, stanování a cest za příbuznými a známými)

□ Po roce 1989

- politické změny – zásadní změny (cesty, účel ...), rychlý vývoj (CK)
- do roku 1996 neexistovala žádná centrální evidence CK (zejména formou ŽL, krachy CK)
- v současnosti podíl **2,9 % na HDP** (v roce 2003 – 3,2 %)
- Podpora CR – **Czechtourism** (<http://www.czechtourism.cz/>)

Tab. 10.02 Počet registrovaných subjektů v RES - cestovní ruch

stav k 31. 12.

	Činnosti cestovních kanceláří a agentur; průvodcovské činnost	z toho činnosti cestovních kanceláří
1989	34	5
1990	877	309
1991	2 939	732
1992	3 685	1 021
1993	3 536	1 261
1994	3 947	1 507
1995	4 295	1 702
1996	4 791	1 972
1997	5 201	2 212
1998	5 541	2 392
1999	5 779	2 604
2000	5 761	2 754
2001	5 534	2 723
2002	5 615	2 841
2003	5 611	2 924
2004	5 616	2 974
2005	5 637	3 008
2006	5 680	3 004
2007	5 741	2 991
2008	5 915	2 970

Tab. 10.01 Cestovní ruch v České republice

	1989	1990	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Hromadná ubytovací zařízení	2 863	2 531	7 342	7 685	7 487	7 469	7 703	7 869	7 926	7 640	7 605	7 616	7 845	7 705
v tom podle kategorie:														
hotely a podobná ubytovací zařízení	1 431	1 263	3 509	3 669	3 614	3 960	4 112	4 335	4 377	4 311	4 278	4 314	4 559	4 482
v tom:														
hotely *****	7	6	8	7	9	11	13	18	21	28	34	35	39	41
hotely ****	31	40	130	111	124	141	158	199	219	241	252	274	321	360
ostatní hotely	799	756	1 550	1 660	1 675	1 716	1 732	1 674	1 639	1 601	1 596	1 631	1 659	1 622
penziony		461	1 821	1 891	1 806	2 092	2 209	2 444	2 498	2 441	2 396	2 374	2 540	2 459
kempy	411	192	412	462	452	471	480	481	475	476	499	512	516	509
chatové osady a turistické ubytovny	1 021	888	1 236	1 187	1 157	1 093	1 112	1 086	1 069	984	968	946	959	941
ostatní jinde neuvedená		188	2 185	2 367	2 264	1 945	1 999	1 967	2 005	1 869	1 860	1 844	1 811	1 773
Pokoje			164 401	172 239	171 780	169 655	169 395	170 645	170 717	164 675	164 516	167 582	172 560	180 162
Lůžka	342 246	318 638	428 309	457 612	462 126	437 440	440 314	445 611	446 096	433 214	433 211	441 968	451 707	466 832
Místa pro stany a karavany						41 692	42 737	47 036	45 294	48 743	51 798	53 338	53 967	53 118
Hosté v tis. osob	9 108	8 423		11 623	11 477	10 864	11 283	10 415	11 346	12 220	12 362	12 725	12 961	12 836
v tom:														
nerezidenti	3 204	3 039		5 281	5 308	4 773	5 405	4 743	5 076	6 061	6 336	6 435	6 680	6 649
rezidenti	5 904	5 384		6 342	6 139	6 091	5 878	5 672	6 271	6 158	6 026	6 289	6 281	6 186
Přenocování v tis.	28 715	24 480		44 054	42 349	44 200	39 122	37 110	39 343	40 781	40 320	41 448	40 831	39 283
v tom:														
nerezidenti				16 218	16 125	15 597	17 255	15 569	16 511	18 980	19 595	20 090	20 610	19 987
rezidenti				27 836	26 224	28 603	21 867	21 541	22 833	21 800	20 725	21 357	20 221	19 296
Průměrný počet přenocování	3,1	2,9		3,8	3,7	4,1	3,5	3,6	3,5	3,3	3,3	3,3	3,2	3,1
v tom:														
nerezidenti				3,1	3,0	3,3	3,2	3,3	3,3	3,1	3,1	3,1	3,1	3,0
rezidenti				4,4	4,3	4,7	3,7	3,8	3,6	3,5	3,4	3,4	3,2	3,1

Koncepce ČR

Od roku 2003 zavedena nová koncepce propagace ČR:

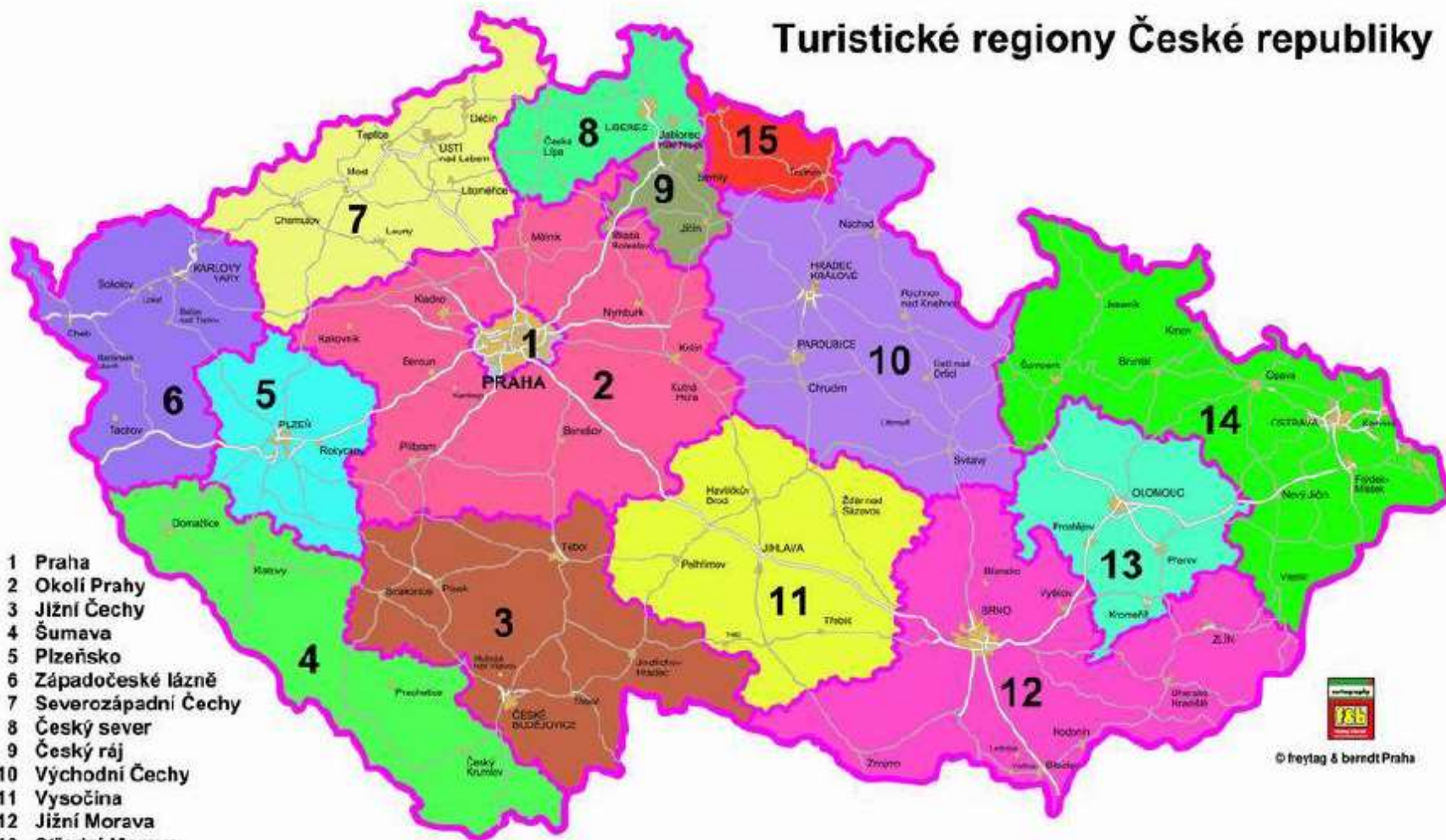
- zúžen počet komunikovaných témat (doposud byl rozpočet rozmělněn mezi více než 25 oblastí).
- **Czechotourism**: agentura pro podporu ČR v zahraničí (příspěvková organizace MPO ČR, <http://www.czechtourism.cz>)
- *28 zahraničních zastoupení (vč. Brazílie, Argentina, Ukrajina, Uzbekistán, Čína, Korea, Mexiko ...)*

Veškeré aktivity agentury CzechTourism jsou nyní soustředěny na podporu těchto pěti hlavních témat:

- ❑ Kouzlo hradů, zámků a historických měst
- ❑ Zdravá a aktivní dovolená
- ❑ Zlatá Praha (v trojím pojetí: historická, kulturní, pro mladé)
- ❑ Lázně: místo pro odpočinek a potěšení
- ❑ Církevní památky a poutní místa

Turistické regiony České republiky

- 1 Praha
- 2 Okolí Prahy
- 3 Jižní Čechy
- 4 Šumava
- 5 Plzeňsko
- 6 Západočeské lázně
- 7 Severozápadní Čechy
- 8 Český sever
- 9 Český ráj
- 10 Východní Čechy
- 11 Vysočina
- 12 Jižní Morava
- 13 Střední Morava
- 14 Severní Morava a Slezsko
- 15 Krkonoše

© freytag & berndt Praha

Turistické oblasti České republiky

© freitag & berndt Praha

1 Praha	16 Lužické hory a Ještědský hřbet	31 Moravský kras a okolí
2 Střední Čechy - západ	17 Frýdlantsko	32 Brno a okolí
3 Střední Čechy - jihovýchod	18 Jizerské hory	33 Podýjí
4 Střední Čechy - severovýchod - Polabí	19 Český ráj	34 Lednicko - Valtický areál
5 Jižní Čechy	20 Krkonoše - západ	35 Slovácko
6 Šumava - východ	21 Krkonoše - střed	36 Střední Morava - Haná
7 Chodsko	22 Krkonoše - východ	37 Zlínsko
8 Plzeňsko	23 Podzvičínsko	38 Beskydy - Valašsko
9 Tachovsko - Střibsko	24 Kladské pomezí	39 Ostravsko
10 Západočeský lázeňský trojúhelník	25 Hradecko	40 Podolí
11 Krušné hory - západ	26 Orlické hory a Podorlicko	41 Opavské Slezsko
12 Krušné hory a Podkrusnohří	27 Pardubicko	42 Těšínské Slezsko
13 České středohoří a Žatecko	28 Chrudimsko - Hlincecko	43 Jeseníky
14 Děčínsko a Lužické hory	29 Svitavsko	
15 Máchův kraj	30 Vysočina	

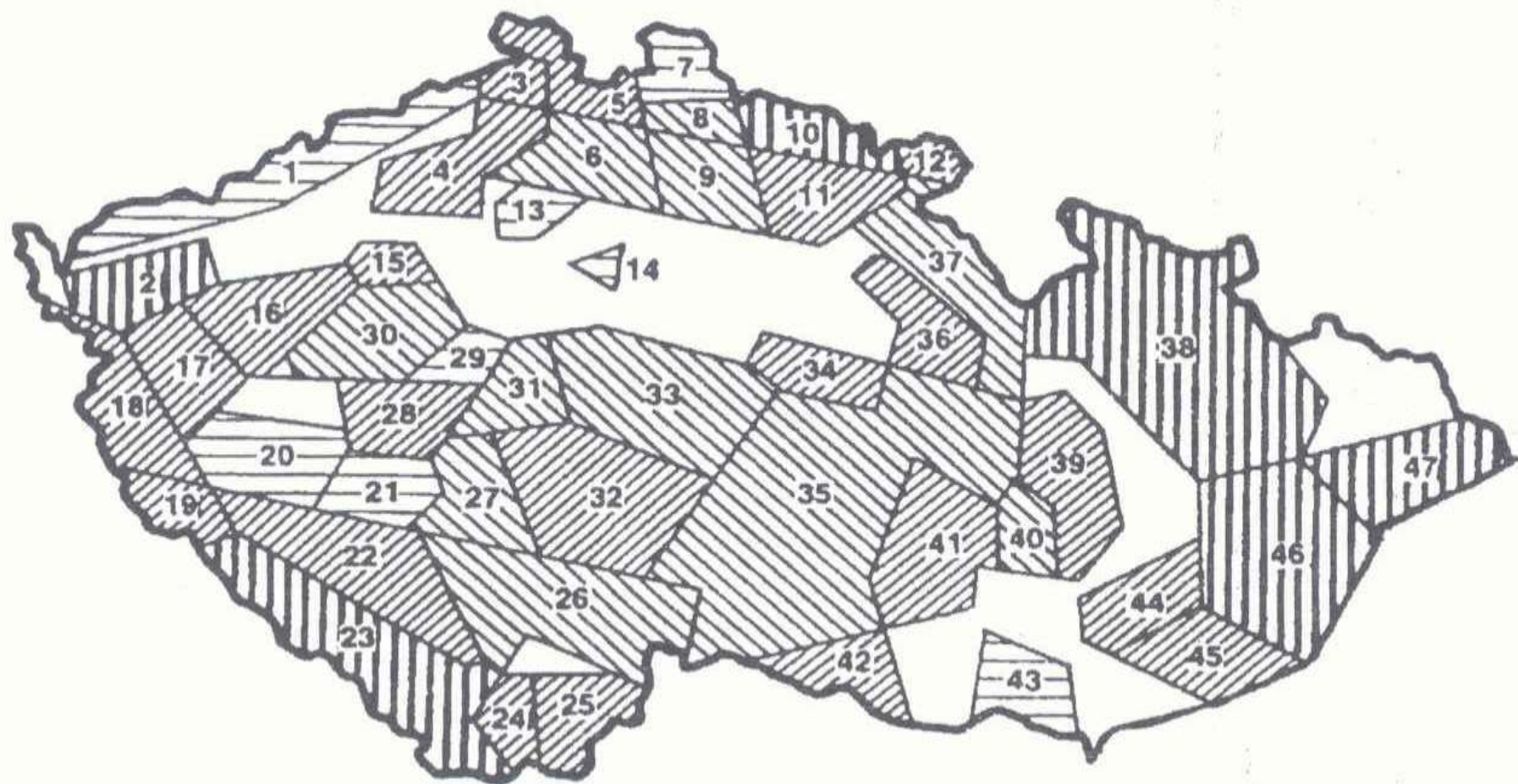
Geografická regionalizace CR

- „Rajonizace cestovního ruchu ČSR“
 - vládní dokument v období 60. – 80. let 20. stol.

- Vymezení regionů (oblastí, podoblastí) CR a jejich kategorizace
 - na základě komplexního hodnocení všech předpokladů pro rozvoj CR v území
 - celkem 47 regionů CR

- Hodnotící kritéria:
 - zejména kvalita přírodních podmínek,
 - společenských, výtvarných a historických hodnot vytvořených člověkem,
 - rozsah, počet a význam funkcí,
 - sezónnost,
 - geografický vztah regionů CR k větším sídelním a průmyslovým aglomeracím

Oblasti cestovního ruchu v České republice

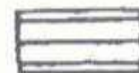
I. kategorie

III. kategorie

II. kategorie

IV. kategorie

„Návrh nové rajonizace cestovního ČR „

□ Dokument MMR, 2007 (v rámci programu WB „Výzkum pro potřeby regionů)

□ **Význam rajonizace:**

- tvorba ÚPD, ÚP obcí, měst a regionů; vypracování ÚPP (generely, územní prognózy, územně-technické podklady, urbanistických studií,
- tvorba koncepčních strategických a programových dokumentů CR na národní, regionální a obecní úrovni,
- podpora a stimulace rozvoje spolupráce a regionální úrovně, uplatňování principů PR,
- tvorba podkladů pro alokaci veřejných tuzemských i zahraničních zdrojů a realizaci hospodářské politiky ve sféře CR,
- podpora rozvoje regionální, ale i národní politiky CR,
- usnadnění orientace investorů a soukromých podnikatelů (zejména MSP v odvětví PR),
- přispívání k uchování a zvyšování kvality ŽP a udržitelného rozvoje,
- podpora rozvoje zaměstnanosti v CR.

□ Dokument strukturován do 3 částí :

I. Analýza a hodnocení potenciálu CR

II. Návrh nové rajonizace CR ČR

III. Rajonizace CR – profily krajů ČR

„Návrh nové rajonizace cestovního ČR „

- zdůrazňuje funkčně-prostorové využití krajiny pro CR – vymezuje 6 základních typů rekreační krajiny:
 - horská krajina
 - velkoplošné pískovcové skalní útvary
 - venkovské krajiny (3 typy)
 - urbanizované prostory.

- Prostorové uspořádání CR v území doplňuje podrobná územní analýza rozhodujících forem CR:
 - městský a venkovský CR
 - lázeňství,
 - vinařská turistika,
 - letní rekreace a turistika u vody,
 - zimní sporty a rekreace,
 - veletržní a kongresový CR.

⇒ hodnocení středisek CR (funkční typologie) a vymezení významných koncentračních rekreačních zón

- **Návštěvnost památkových objektů**

- do r. 1989 významná součást domácího CR
- po roce 1989 menší význam

- **Roztříštěná vlastnická struktura (restituce, BF):**

- stát (Karlštejn, Lednice, Sychrov, Bouzov)
- obce (Karviná, Branná)
- soukromé osoby (Orlík, Rychnov/K., Dětenice)

- **Dnes větší využití v CR než dříve**

- jarmarky, akce všeho druhu

Lázeňství

□ před r. 1989

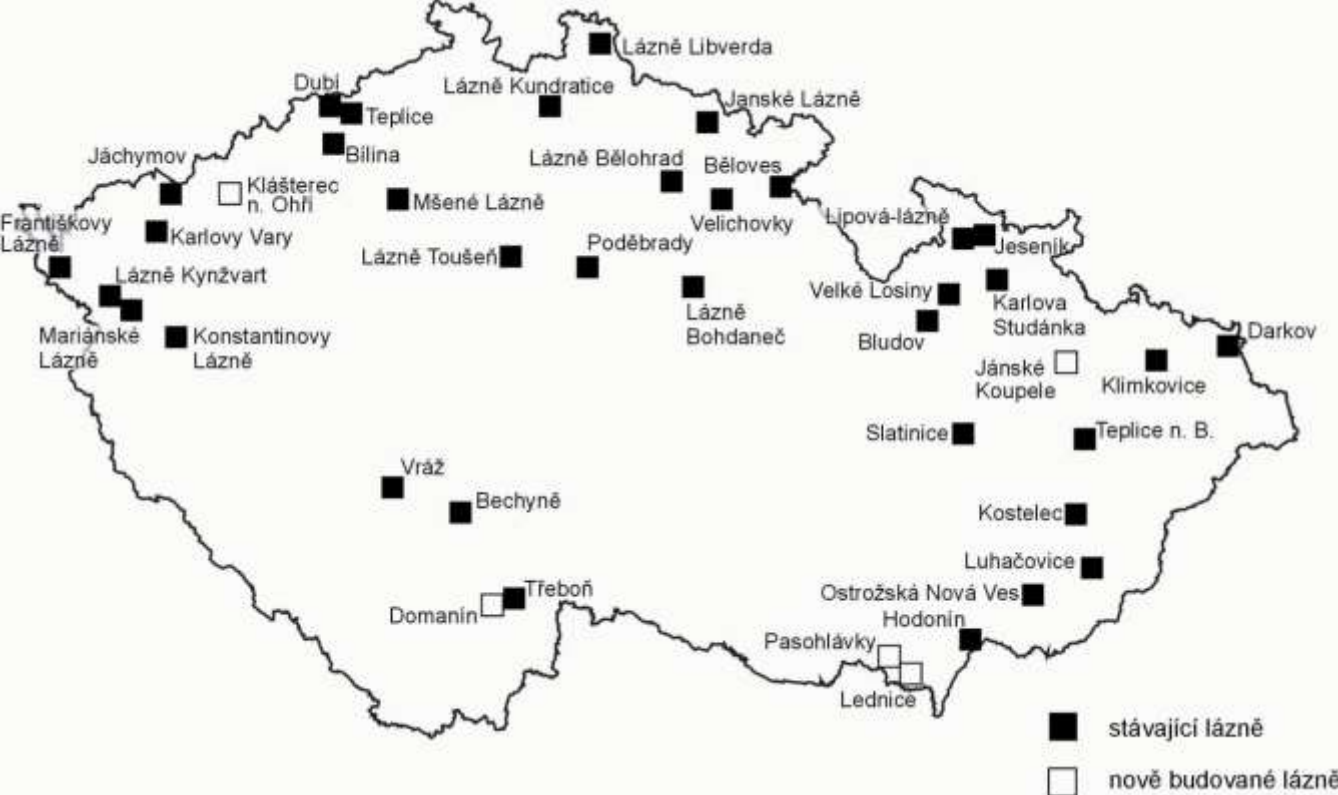
- státní lázně, vysoká návštěvnost

□ po r.1989

- transformace vlastnické struktury (restituce, privatizace)
- odvětví s většinovým zastoupením soukromého vlastnictví (také návštěvnost)
- rovněž projevy degradace (BF – Kyselka, Běloves)

Typologie lázeňských míst v ČR

Skupina	Lázeňské místo
A	Františkovy Lázně, Karlovy Vary, Luhačovice, Mariánské Lázně
B	Jáchymov, Janské Lázně, Jeseník, Poděbrady, Teplice, Třeboň
C	Bechyně, Bílina*, Darkov, Dubí, Karlova Studánka, Klimkovice, L. Kynžvart, L. Libverda, Lipová-lázně, Teplice nad Bečvou, Velichovky, Velké Losiny
D	Běloves*, Bludov, Hodonín, L. Bělohrad, L. Bohdaneč, Konstantinovy Lázně, Kostelec, L. Kunderatice, Lázně Mšené, Ostrožská Nová Ves, Slatinice, L. Toušeň, Vráž,

Pramen: Fialová, D., 2004.

Vysvětlivky: A – nadnárodní význam, B – celostátní význam, C – regionální význam, D – malý význam

* – dočasně mimo provoz

Golf – další z pilířů marketingové strategie CZECHTOURISM

- před r. 1989 – pouze 8 hřišť
- po r. 1989 – velký rozmach
 - ČR dnes – evropská golfová „velmoc“ (87 hřišť)

